

Een tentoonstelling
van curator Mathilde Sauzet
in samenwerking met
ontwerper Julien Carretero

Wendy Boudewijns
Andrea Branzi
Vic Cautereels
Chto Delat
Pieter de Coster
matali crasset
Bob Daenen
Siegfried De Buck
Nora De Rudder
Sonia Delaunay
Joël Dely
Martino d'Esposito
Thierry d'Istria
Nathalie Du Pasquier
Jean Dupuy
Nedda El-Asmar
Myriam Garouche
Stefano Giovannoni
David Grosemans
Alessandro Guerriero
Zaha Hadid
Patrick Hoet
Henrik Holbaek
Hans Hollein
Armin Homolka
Richard Hutten
David Huycke
Toyo Itō
Claus Jensen
Vincent Jousseume
Pascal Koch
Chris Koens
Anne Marie Laureys
Jean Lemmens

Anthony Maglica
Gabriel Mattei
Marc Melis
Alessandro Mendini
Annie Michaud
Grégoire Motte
Miriam Mirri
Lüder Mosler
Maurizio Nannucci
Jérôme Olivet
Guido Ooms
Panamarenko
Gaetano Pesce
Adriano Stucchi
Rolf Sachs
Richard Sapper
Sem Schanzer
Allan Sekula
Amie Siegel
Erik Sijmons
Bořek Šípek
Vittoria Soddu
Robert Stadler
Philippe Starck
Studio Swine
— Azusa Murakami
et Alexander Groves
Matteo Thun
Antoine Van Loocke
Roderick Vos
Dirk Wynants
Baptiste Ymonet
Marco Zanuso

Het NAR- REN- SCHIP

OBJECTEN
VAN VER-
VOER(ING)

Erik Sijmons, Samsomite Europe, Handy Case.

Dit boekje werd samengesteld ter
gelegenheid van de tentoonstel-
ling “Het narrenschip” in het Frac
Grand Large — Hauts-de-France
(Duinkerke) van 2 april tot
31 december 2022.

Het monumentale werk van
Maurizio Nannucci wordt gelijktij-
dig tentoongesteld in Tetegem.

Deze tentoonstelling is een
coproductie i.s.m. Design
Museum Gent, met de steun van
de Vlaamse Overheid.

De tentoonstelling loopt gelijktij-
dig met de Biennale Internationale
de Design Saint-Étienne

Agenda

Vrijdag 15/04/2022, 12.30 uur:
Bezoek en lunch met ontwerper
Julien Carretero.

Zaterdag 02/07/2022, 16 uur:
Gesprek tussen Evelien Bracke,
curator Design Museum Gent en
Keren Detton, directeur Frac.

Bořek Šipek, *Clio*

Bob Daenen, Pieter de Coster, Tupperware, *Super Eidgenossen/Space Savers Super Ovals*

Het Regionaal Fonds voor Hedendaagse kunst Grand Large — Hauts-de-France bestaat sinds 1983 uit een publieke collectie van hedendaagse kunst en design, die is samengesteld om rond te reizen in de regio en daarbuiten. Het bevindt zich op een maritiem kruispunt in een gebouw van de oude scheepswerven in Duinkerke. Het programma houdt rekening met de geografische, culturele en sociale verankering en onderzoekt de grenzen tussen kunst en design.

De tentoonstelling “Het narrenschip” is een coproductie i.s.m. Design Museum Gent, waarbij de rijke collectie van objecten een bijzondere benadering van design in relatie tot beeldende kunst mogelijk maakt. Het Frac nodigde Mathilde Sauzet, kunstcriticus, uitgever en curator, uit om een blik op onze twee collecties te werpen. Aan de hand van een scenografie van ontwerper Julien Carretero combineert “Het narrenschip” gebruiksvoorwerpen met poëtische video- en geluidswerken. Het designobject verschijnt niet zozeer als studieobject, maar als vector van veranderende verlangens, als een gemeenschappelijke basis om over het heden na te denken, of om hoop en woede op te projecteren.

Speciale dank gaat naar Mathilde Sauzet, de teams van Design Museum Gent en het Frac Grand Large, alle kunstenaars en ontwerpers, de bruikleengevers en de vele sponsors, zonder wie dit project nooit gerealiseerd had kunnen worden.

Keren Detton
Directeur Frac Grand Large
— Hauts-de-France

Erik Sijmons, Samsonite Europe, *Upright*

Philippe Starck, Hoesch Design, *Badkuip van kunststof en inox ontworpen door Philippe Starck en geproduceerd door Hoesch Design*
Sonia Delaunay, *Rythmes*

In 2012 presenteerde Design Museum Gent de succesvolle tentoonstelling *Destrøy/Design*, waarin een groot aantal werken uit de unieke collectie van Frac Grand Large – Hauts-de-France werden samengebracht. Design en beeldende kunst stonden toen al naast elkaar opgesteld, op gelijk niveau en in dialoog. Vandaag, 10 jaar later, is *Het narrenschip*. *Objecten van vervoer(ing)*, het bijzondere resultaat van een nieuwe samenwerking tussen de twee instituten. Deze keer met een omvangrijke hoeveelheid verrassende designobjecten uit onze collectie, die in relatie worden geplaatst met hedendaagse kunstwerken uit de collectie van het Frac. Onze tijdelijke sluiting, in functie van de museumuitbreiding DING (Design In Gent), biedt trouwens het ideale moment om met de collectie naar andere locaties te ‘reizen’. Frac Grand Large is de eerste halte.

We zijn ervan overtuigd dat coproduceren en expertise uitwisselen, noodzakelijke en duurzame trajecten zijn binnen een artistieke context. De voorbije jaren hebben we hier als museum sterk op ingezet, onder meer met de unieke tentoonstelling *Kleureyck*. *Van Eycks kleuren in design*, die als coproductie met lille3000 in het kader van Lille Métropole 2020 World Design Capital onder de titel *Colors, etc.* ook te zien was in Rijsel, en die in beide steden bijzonder succesvol was.

Ik dank graag de Vlaamse overheid voor de steun aan deze internationale samenwerking, alsook de collega’s van Frac Grand Large. Ik ben ervan overtuigd dat deze samenwerking in het noorden van Frankrijk de interesse in onze beiden instellingen in Gent en Duinkerke op lange termijn alleen maar zal vergroten.

Katrien Laporte
Directeur Design Museum Gent

HET NARRENSCHIP: OBJECTEN VAN AARDOER(ING)

Door Mathilde Sauzet
curator

Een tentoonstelling van curator Mathilde Sauzet in samenwerking met ontwerper Julien Carretero. ‘Het narrenschip’ (La Nef des fous), een fictief verhaal over wonderbaarlijke vangsten op het ‘zevende continent’, verzamelt merkwaardige voorwerpen van de collectie van Design Museum Gent en een selectie hedendaagse video- en geluidswerken. De tentoonstelling focust op de waanzin van transport en op het verplaatsen van voorwerpen en personen van de jaren 50 tot vandaag. Het is een hedendaagse knipoog naar het schilderij van Jeroen Bosch, gemaakt aan het einde van de middeleeuwen, bekend onder de titel ‘Het narrenschip’. De tentoonstelling toont het mogelijke einde van een maatschappij van materiële overschot. Is dit ons offer of onze redding?

deSter, *schaal van kunststof*

Dirk Wynants /Extremis, *Dollypop*
Anthony Maglica, Mag Instrument Inc.

Jérôme Bosch, *Het narrenschip*, circa 1500, olieverf op paneel, 58,1 x 32,8 cm, Paris, musée du Louvre © C2RMF/ Thomas Clot

TRANSPORT: VERLIES VAN BETEKENIS EN ESSENTIËLE ZOEKTOCHT

Laten we uitgaan van een waanzin die eigen is aan de mens: het verlangen naar transport en verplaatsing. Laten we de impact van de drang naar exotisme, van weekendjes weg, van reizen, van exportobjecten, van het razende tempo van onze dagen, van de sacralisering van onze auto's, van vliegtuigen, en van raketten erkennen.

Volgens de oorspronkelijke betekenis is ‘transport’ de uiting van een levendige emotie. Het ‘transport amoureux’ van de middeleeuwse literatuur doet beroep op het vermogen van de hoofse liefde, van de aantrekkingskracht van de muzes en troubadours en van de passionele gevoelens die de drijfveer vormden voor grote overtochten. Later, rond 1650, beschrijft het ‘transport de cerveau’ de histerie en verwaasdheid die veroorzaakt wordt door koorts. ‘Transport’ belichaamt het ‘van streek zijn’ van het individu, en dat gaat verder dan het zich fysiek verplaatsen. Brandstofschaarste, massale migraties, epidemieën, sluiting van de grenzen: we staan wel degelijk voor een crisis die te maken heeft met transport en verplaatsing. Moeten onze transportbehoeften in vraag gesteld worden? De passagiers van Het narrenschip eten, spelen en zingen; uit hun trance spreekt een zeker onbehagen. Doorheen de eeuwen heen staat dit bootje symbool voor ‘het in de war’ zijn, maar ook voor nieuwe vitale zoektochten en richtingen.

HET EINDE VAN DE MIDDELEEUWEN VOLGENS BOSCH EN BRANDT

Zowel het schilderij van de Nederlandse schilder Jeroens Bosch, als de tekst van de Duitse humanist en dichter Sebastian Brandt waarnaar deze tentoonstelling verwijst, bevatten allebei de titel “Het narrenschip”. Ze dateren van ongeveer 1500 en

herinneren aan een overgangperiode naar een nieuwe samenleving: de overgang van de middeleeuwen naar de renaissance, een periode van crisissen en verlies van morele, sociale en esthetische waarden. Het schip staat bij Bosch symbool voor het ‘ontvluchten’ en kan in het verlengde worden gezien van zondvloedparabels zoals de Ark van Noach. Getriggerd door rijkdom, vertrekken een handvol verwarde mannen en vrouwen op zoek naar een mirakel of een andere realiteit. Het verhaal van het narrenschip verwijst zowel naar een uitweg als naar gevangenschap. Waanzin vormt in de middeleeuwen een belangrijk motief in de schilderkunst. Jeroen Bosch schilderde verschillende doeken over de irrationaliteit van de mens. In een periode waarin religie aan macht verloor, onder andere door wetenschappelijke vooruitgang, groeien de heidense en inheemse geloofsovertuigingen. Deze gaven aanleiding tot fantastische verzinsels en de angst voor de hel. De landschappen van Bosch bevatten engelen en zeemonsters en temidden van deze wanorde moet de mens betekenis vinden voor zijn aanwezigheid op aarde. Vandaag is de originele versie van Het narrenschip te bezichtigen in het Louvre en wordt een kopie ervan getoond in het Frac Grand Large; de geest van het vaartuig waart als het ware rond in de tentoonstelling.

DE COLLECTIE VAN DESIGN MUSEUM GENT

De objecten uit de collectie van Design Museum Gent belichamen zowel concreet transport - de verplaatsing van het ene punt naar het andere - als vormen van transformatie en transitie, van de overgang van één staat naar een andere.

Een trechter van Pinocchio, een spiegelscherm, een verchromde toaster, uurwerken en een reiswekker, een tafelstuk uit zilver, een collectie bewaardozen, lepels,

soeplepels en messen, een bad, een radio, een televisietoestel, twee leeslampjes met vleugels van vogels, een zilveren portefeuille, dassen met virus- en ontploffingsmotief, een orthopedische prothese, een plastic beker voor baby's, een thermosfles bedekt met synthetische pels... De objecten uit de collectie werden allemaal geselecteerd omwille van hun narratieve en semiotische functies – objecten als tekens. En omwille van hun stijlkenmerken. Het geheel werd gevormd door contrast en heterogeniteit. De objecten tonen vormen van gebruik en weerspiegelen spanningen en verlangens, humor, het plezier en de vrijheid om te creëren, maar toch ook absurditeit, achterhaaldheid, kitsch en het zich niet bewust zijn van de moraal van de tweede helft van de twintigste eeuw. De eclectische esthetiek maakt de toeschouwer bewust van de complexiteit van onze verhouding tot het materiële en de gevolgen hiervan voor de menselijke samenleving. Deze objecten zijn ietwat vreemde en verrassende stukken uit de collectie, zonder speculatieve waarde, die zelden worden getoond in musea. Ze omvatten de redenen voor hun bestaan. Hun schoonheid ligt in de noodzaak die hun makers op een bepaald moment ervoeren.

EEN SELECTIE FILMS EN BEELDEN VAN KUNSTENAARS

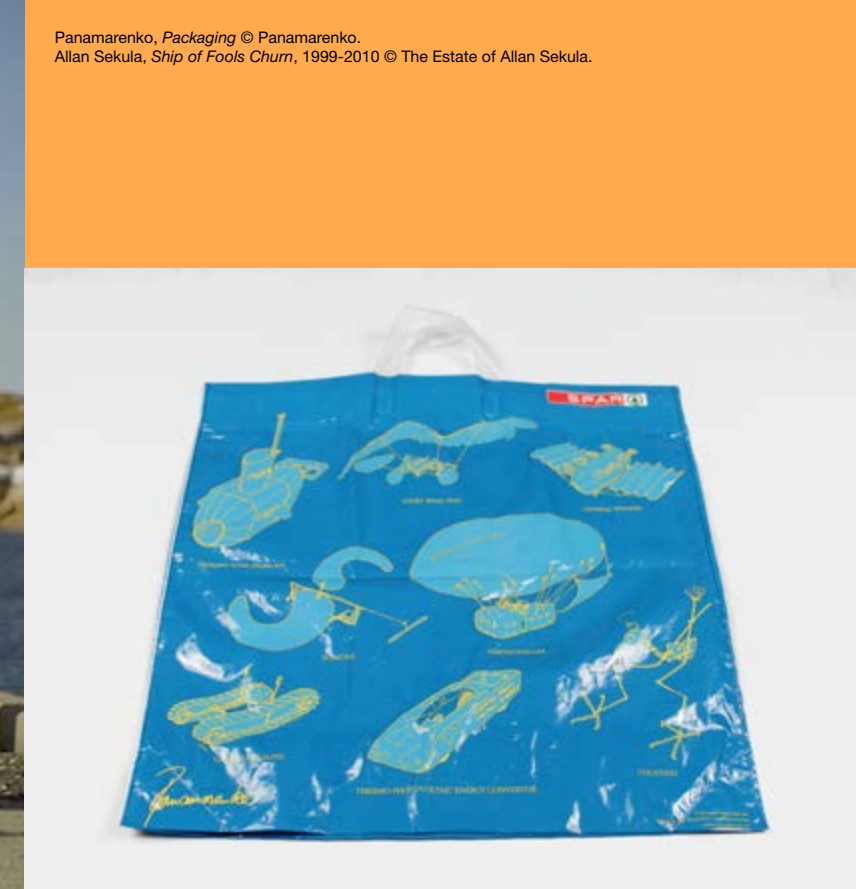
De collectie objecten wordt in dialoog geplaatst met werk van verschillende hedendaagse kunstenaars.

It did not happen with us, yet. Safe Haven is een film van het Russische activistische kunstenaarscollectief Chto Delat. De film speelt zich af op een Noors eiland dat wordt gekenmerkt als “politiek toevluchtsoord” voor kunstenaars van wie het leven en de vrijheid van expressie in gevaar zijn. De film is fictie, maar geïnspireerd op waar gebeurde feiten: een dichter, een kunstenaar, een curator, een filosoof en een

activist varen naar het eilandje Sula om er te creëren. De inwoners van het eiland verwelkomen de kunstenaars, maar zijn zich tegelijkertijd bewust van het feit dat het zeer moeilijk is om creatief te zijn wanneer de reis eigenlijk een ballingschap is; ze lichten dit toe voor de camera. De protagonisten beschrijven hun politieke situatie, vertrouwen hun gedachten toe aan de camera en voeren abstracte handelingen uit tegen de achtergrond van de zee. Op een mistige ochtend, aan de voet van een vuurtoren, is er sprake om terug te keren; de ene na de andere begint te zingen: “blijf weg”, “blijf daar”.

Deze video legt linken naar drie andere films en een geluidswerk, die, door hun bijzondere esthetische karakter, inzoomen op de fantasieën en speculaties van de verplaatsing van mensen en objecten over de hele wereld. De film *Provenance* van de Amerikaanse kunstenaar Amie Siegel focust op een symbool van het modernistische design van de twintigste eeuw: het meubilair getekend door de Zwitserse architect Pierre Jeanneret (Le Corbusier) voor de gebouwen van Chandigarh, een moderne en controversiële stad in India. De film begint met een van de meubels, als onderdeel van een comfortabel en hedendaags interieurontwerp. Het werk volgt vervolgens de weg die het meubel aflegt, maar in omgekeerde volgorde: in magazijnen, op Amerikaanse en Europese veilingen, bij een restaurateur van meubels, op een cargoschip en naar het vertrekpunt, Chandigarh. In hun oorspronkelijke context werden deze meubelstukken gebruikt als kantoormeubilair. Hun migratie als modern designicoon toont de kloof tussen uiteenlopende omgevingen, en brengt de onderliggende stromen van grote kapitaalbewegingen in kaart.

Op een totaal andere manier stelt de film *Sea Chair* van Studio Swine de vormgeving en de waarde van materiële elementen in vraag. Afval uit de zee wordt getransformeerd tot museumobjecten. Deze film

Chto Delat, *It didn't happen with us yet. Safe haven*
Jean Dupuy, Arc International Inc., *L. de Vinci*, het concept van een eeuwigdurend uurwerk met de medewerking van Jean Dupuy

Hans Hollein, *Tea and Coffee Piazza*
Zaha Hadid, Woody Yao, Alessi, *Tea and Coffee Towers*
Antoine Van Loocke, *Rat knife*

benadert design eerder op narratieve dan op formalistische wijze en volgt het manuele maakproces van krukjes in gesmolten plastic, unieke stukken die gefabriceerd worden afhankelijk van wat er wordt gevangen of gevonden, op zee of op het strand.

Salt in the Veins van de Italiaanse regisseur Vittoria Soddu documenteert de creatieve uiting van de leden van een Londens koor: de interpretatie van traditionele zeemansliederen uit verschillende periodes. Zelfs buiten de context van bruggen en havens, behoudt dit culturele erfgood zijn enorme evocatieve kracht voor wie het nieuw leven inblaast. De film wordt verteld aan de hand van liederen en de enscenering ervan. Gaande van harmonie tot collectieve trance, herstelt de kunstenaar de eeuwenoude behoefte om samen te zingen tegen de wind en de getijden. *Blanche Endive* werd geschreven door componist en dirigent Gabriel Mattei op basis van een boekje van kunstenaar Grégoire Motte. De compositie bevat de centrale thema's uit het werk van Motte en focust op vier onderling verweven verhalen: de imitatie van kousen geschilderd in chicorei (1942), de geschiedenis van troubadour Jaufré Rudel en een verre prinses, de transformatie van nylonkousen in parachutes en het mislukte afgietsel van het been van Miss Valenciennois. Dit lyrisch drama in vier bedrijven wordt gebracht door kinderen van de muziekschool Lille Centre. We reizen tot Antiochië en komen uiteindelijk terecht op een strand in Calais.

Jim monte à Paris van matali crasset en de Spar-zak geïllustreerd door Panamarenko maken deel uit van de tentoonstelling.

Daarnaast is ook het werk *Provisoire et définitif* van Maurizio Nannucci, dat werd gecreëerd in 1996 voor de officiële opening van het gebouw van het Frac bij de verhuus naar Duinkerke, onderdeel van Het narrenschip deel uit. Dit laatste werk wordt echter buiten de muren van het Frac getoond, op de gevel van een gebouw in het hart van de wijk Degroote, in de gemeente Tetegem-Koudekerke-Dorp, dat in volle renovatie is. Deze twee termen - 'provisoire' en 'définitif' - die de kunstenaar heeft gebruikt om een van zijn monografische tentoonstellingen in Nice in 1992 te benoemen, getuigen van een dualiteit die aanwezig is in elke artistieke handeling. Het werk zal in elk geval verdwijnen en op een bepaald moment, door zijn materiële bestaan, blijven bestaan door zijn uitwerking op zijn omgeving. Is deze reflectie van Nannucci van toepassing op designobjecten en op architectuur?

Een postkaart van de installatie in Tetegem sluit het parcours van de tentoonstelling in het gebouw van het Frac af en leidt naar buiten, naar de stad Duinkerke.

BEZOEK AAN DE TENTOONSTELLING

De scenografie v en compositie van de tentoonstelling werden ontworpen volgens een parcours in drie thema's:

Vanity case (ook wel 'beauty cases') toont objecten die werden ontworpen om dingen fysiek te vervoeren, van de ene plek naar de andere. Een heupfles, eierdozen uit hard plastic, een condoomdoosje: een bonte verzameling van toepassingen en vormen vertelt over uiteenlopende vervoersredenen en -gewoonten. Die zijn in de loop van de twintigste eeuw geëvolueerd. Deze voorwerpen zijn er getuige van. Koffers op

DE COLLECTIE VAN HET FRAC, IN HET MUSEUM EN DAARBUITEN

Ook d foto's van Allan Sekula's *The Ship of fools Churn*, uit de collectie van het Frac Grand Large, *Quand*

matali crasset, *Quand Jim monte à Paris*, 1995-2002 © Adagp, Paris 2022.
Nedda El-Asmar, *Zilveren condoomhouder*
Stefano Giovannoni, Paul Van Iersel Harry, Alessi, *Ship Shape - SG13 GR*

Sanyo, *Model RM5010*
Nathalie Du Pasquier, Memphis, Copi, *Das met patroon 'Burundi'*
Alessandro Guerriero, Adriano Stucchi, Studio Alchimia, *Das met patroon 'Anti-Aids'*
RICMA S.N.C. Imola, *Jour de France*

wieltjes vervingen reiskoffers en daarna tassen. Dienbladen herinneren vliegtuigreizigers aan de maaltijd die ze in een aluminium bakje voorgezet kregen, maar evengoed aan het vakantiegevoel. De reiswekker staat symbool voor de tijd toen nog niemand door zijn telefoon werd gewekt. Geen transport zonder klok: zodra u binnenkomt, krijgt u het uur te zien op de muur bij de ingang. Van de televisie hoeft u geen laatste nieuwsupdates meer te verwachten. Reizen zijn beperkt in tijd, net zoals voorwerpen.

Kitchen tour (op reis in de keuken) brengt ons terug naar huis. Dit deel van de tentoonstelling gaat over objecten in de huiselijke omgeving. Bereiding en bewaring van voedingsmiddelen, tafelkunst, opvoeding van de kinderen,... de keuken is niet langer een louter functionele ruimte of werkplek, maar toont de evoluties op het vlak van technologie en mode. Voorwerpen waarover op de radio wordt gepraat, dringen binnen in de eigen intimiteit van de woning. Na de oorlog wordt het een manier om deel uit te maken van een internationale actualiteit. Door de intrede van industrieel vervaardigde producten in het alledaagse leven krijgt de westerse bevolking thuis een Amerikaanse levensstijl aangeboden. Herinneringen aan zomers op de boerderij vermengen zich met dromen over een strandvakantie, familiestukken ontmoeten promoties uit de supermarkt, ambachtelijke en luxe voorwerpen liggen naast kitsch, terwijl er thuis ook steeds meer ruimte wordt gegeven aan het individu.

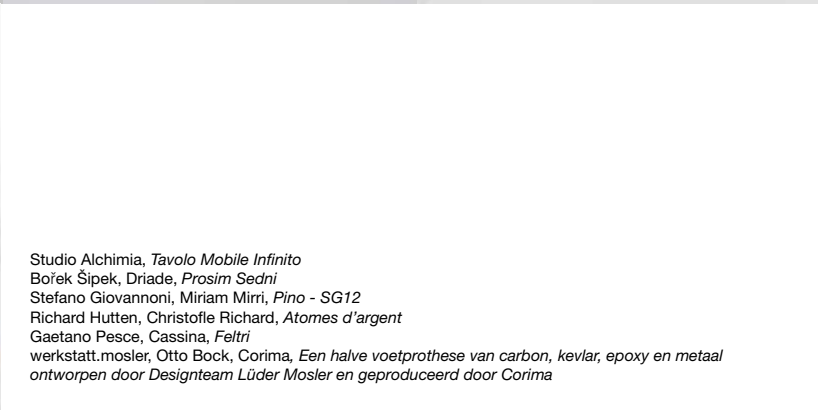
Self transports (transport naar het binnenste van jezelf) zet aan tot nadenken over verschillende manieren van vluchtgedrag of van confrontatie, van bezwijken voor of weerstaan aan het verlangen van het nieuwe en onbekende. Met de objecten in dit onderdeel omzeilen we op esthetische en metafysische wijze onze situatie hier en nu. Ze

beïnvloeden de zintuigen, vullen leegtes, verschaffen plezier, verzachten angst, maken neurosen en verlangens zichtbaar,... Ze geven vorm aan veranderingen waardoor we buiten onszelf en gek raken. In het schilderij *'Het narrenschip'* van Jeroen Bosch varen de disgenoten weg van de kust en nemen een boom en fruit mee van op het land, maar ook muziekinstrumenten en een heleboel keukengerei. Het feestmaal en het gezang doen hen dansen en brengen hen in trance. Naar de einder of naar de haaien? Allebei, kapitein! Op het einde van uw tocht door deze tentoonstelling zult u zich afvragen welke objecten u vergezellen en waar ze u naartoe brengen.

L'HÔTEL DE LA PLAGE

Om de ervaring van "Het narrenschip" verder te zetten, en na te denken over transport, waarde, mobiliteit en de duurzaamheid van materiële objecten, nodigen wij u uit voor een wandeling naar Maloles-Bains voor een bezoek aan het Hôtel de la plage. De eigenaar, Stéphane Paganini, is zowel hoteluitbater als antiquair/brocanteur. In de inkomhal en in de eetkamer kunt u tal van art-nouveau, ambachtelijk gemaakte objecten uit de twintigste eeuw en modern design ontdekken. Deze tentoonstelling is geïnspireerd door de sfeer van deze locatie en door de mooie objecten die we, bij de start van onze zoektocht in 2019, ontdekten tijdens het ontbijt. Ik dank, mijnheer Paganini, voor het delen van de vrijheid waarmee hij zijn vak beoefent en voor het verlangen om de objecten te laten rondreizen.

David Grosemans, Guido Ooms, *Dildo van porselein en kurk*
Anne Marie Laureys, *Dreaming of the animal spirit*
Matteo Thun, Memphis, *Api*
Nora De Rudder, *Vleugelamp*

Studio Alchimia, *Tavolo Mobile Infinito*
Bořek Šipek, *Driade*, *Prasim Sedni*
Stefano Giovannoni, Miriam Mirri, *Pino - SG12*
Richard Hutten, Christophe Richard, *Atomes d'argent*
Gaetano Pesce, Cassina, *Feltri*
werkstatt.mosler, Otto Bock, Corima, *Een halve voetprothese van carbon, kevlar, epoxy en metaal*
ontworpen door Designteam Lüder Mosler en geproduceerd door Corima

Wendy Boudewijns, Royal VKB, *Puzzle Dinner Tray*

Jean Lemmens, *Zilverwerk*

Over de scenografie
Door Julien Carretero

De scenografie van “Het narrenschip” werd bedacht als een transitzone, een sorteercentrum waar objecten en werken elkaar ontmoeten voor een reis in de tijd, naar de tentoonstelling, alvorens opnieuw te vertrekken. De plastische taal verwijst naar vracht en transport.

Er zijn ook referenties aan het uitpakken van objecten en aan de inventaris van een collectie die gerangschikt is volgens narratief potentieel, in tegenstelling tot de classificatienormen die doorgaans worden toegepast op objecten. Hun statuut als museumstukken wordt niet in de verf gezet. Ze kunnen door de bezoekers vrij worden geïnterpreteerd.

De scenografie is opgebouwd uit ready-made onderdelen en bestaande display elementen van het Frac. Alleen de artisanale netten van Ateliers Delacroix, werden speciaal geproduceerd voor deze tentoonstelling. Ze benadrukken de aanwezigheid van de zee en dienen om de objecten te organiseren, en om ze visueel van elkaar te distancieren.

Colophon

Hoofdredacteur:

Keren Detton

Redactie:

Élodie Staes,
Matthieu Perret,
Coralie Desmurs

Teksten:

Mathilde Sauzet,
Julien Carretero,
Katrien Laporte,
Keren Detton

Vertalingen:

Home Office
Grafisch ontwerp:
Vincent Gebel

Biografieën

Mathilde Sauzet ontwerpt tentoonstellingen, schrijft theoretische en fictieve teksten, geeft boeken uit en neemt deel aan het lokale culturele beleid van Cluny, waar ze woont en creëert. Ze is een van de stichtende leden van het collectief *Les commissaires anonymes* en docente kunst en design aan de Ecole Supérieure d'Art van Annecy.

Julien Carretero is ontwerper. Zijn multidisciplinair werk bevindt zich op het kruispunt van ambacht en industrie en stelt de hedendaagse productiesystemen in vraag. Hij is ook docent aan ENSAV La Cambre en geeft regelmatig les aan de École Nationale Supérieure des Beaux-Arts in Lyon. Zijn werk maakt deel uit van de collecties van het Fonds National d'Art Contemporain en van het Musée des Arts Décoratifs de Paris.

Dank aan

De kunstenaars

De bruikleengevers

Alsook

Bernadette De Loose,
Evelien Bracke,
Katrien Laporte,
Stéphane Paganini,
Patrick Le Belle,
Luc Doublet,
Danièle Kapel-Marcovici
Mission art & espace public de la Ville de Dunkerque,
Le Conseil Citoyen de la Ville de Tétheghem-Coudekerque-Village
Partenord Habitat.

Frac Grand Large

— Hauts-de-France, Dunkerque
matali crasset
Panamarenko
Allan Sekula
Robert Stadler
Studio Swine
— Azusa Murakami
et Alexander Groves
Maurizio Nannucci

Design Museum Gent

Andrea Branzi
Wendy Boudewijns
Vic Cautereels
Pieter de Coster
Bob Daenen
Siegfried De Buck
Sonia Delaunay
Joël Dely
Nora De Rudder
Martino d'Esposito
Thierry d'Istria
Nathalie Du Pasquier
Jean Dupuy
Nedda El-Asmar
Myriam Garouche
Stefano Giovannoni
David Grosemans
Alessandro Guerriero
Zaha Hadid
Patrick Hoet
Henrik Holbaek
Hans Hollein
Armin Homolka
Richard Hutten
David Huycke
Toyo Itō
Claus Jensen

Frac Grand Large

— Hauts-de-France
503 avenue des Bancs
de Flandres
59140 Dunkerque
www.fracgrandlarge-hdf.fr

Het Frac Grand Large — Hauts-de-France ontvangt steun van de Staat (regionale directie voor culturele aangelegenheden van Hauts-de-France), van de regio Hauts-de-France, van de departementen Nord en Pas-de-Calais en Dunkerque Grand Littoral/Communauté urbaine.

Vincent Jousseume
Pascal Koch
Chris Koens
Anne Marie Laureys
Jean Lemmens
Anthony Maglica
Marc Melis
Alessandro Mendini
Annie Michaud
Miriam Mirri
Lüder Mosler
Jérôme Olivet
Guido Ooms
Gaetano Pesce
Erik Sijmons
Rolf Sachs
Richard Sapper
Sem Schanzer
Bořek Šípek
Philippe Starck
Adriano Stucchi
Matteo Thun
Antoine Van Looche
Roderick Vos
Dirk Wynants
Baptiste Ymonet
Marco Zanuso

Uitlenen van werken

Chto Delat
Gabriel Mattei
Grégoire Motte
Vittoria Soddu

Tate Modern, London

Amie Siegel

Musées de la ville de Saint-Omer
Drie genaturaliseerde vogels

Design Museum Gent

Jan Breydelstraat 5
9000 Gent
www.designmuseumgent.be

Met de steun van de Vlaamse Overheid
Dank t aan onze sponsors Raja en Doublet voor hun steun bij de scenografie van de tentoonstelling.

Fotocredits: Design Museum Gent
tenzij anders aangegeven
© alle rechten voorbehouden